

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Joi si Duminec'a, F6'a, candu concedu ajut6'iale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu s6'u 2 1/2 galbini mon. sunat6'ria.

Anulu XXXIX.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 98.

Braslovu 28|16 Decembre

1876.

Dupa-ce ne-amu decisu a continua cu publicarea acestui diariu si amu deschisu abonamentu nou pe anulu 1877, rogamu pe dnii abonati, c6'a se binevoi6'sca a-si inainta on. adrese celu multu pana in 24 Decembre v., pentru c6'a se ne scimu regula editiunea numerului exemplarieloru celu pucinu pe sem. I.

Redactiunea.

Unio. Poenitentia.

(Capetu.)

A vorbi de repressalii contra romaniloru si sub acelu pretextu a comite tradare de t6'te drepturile seculare a le tieriei, ins6'mna a-si scrie sententi'a condamnator6'ia cu man'a propria. „Se ardia m6'r'a, numai se crepe si si6'ecii din ea“. Se nimicimu tier'a, numai se p6'ra si valachii. D6'ra v'amu mai spusu domniloru si la alte ocasiuni, ca romanii n'au se p6'ra niciodata, decatu in estremulu casu, in aceea di cu poporulu maghiaru. Unii din dv. cunoscu acestu adev6'ru, din nefericire, f6'rte pucini.

Temerea de valachisare? Magnatii se plangu, ca populatiunile maghiare din Transilvani'a -si perdu successive limb'a si nationalitatea. Se nu facemu glume domniloru, in cestuni asia de seri6'se, precum este si un'a c6'ac6'sta, ci d6'ca voiti, se o mai cercetamu de nou, p6'te a sut'a-6'ra in acesti patrudiece de ani trecuti.

Romanii departe de a face proseliti nationali, din contra, se ferescu pre catu potu de amestecarea sangelui cu alte rasse de 6'meni, o tienu chiaru de rasine si pecatu. Populatiunile rurale traiescu in pace, nu se om6'ra, nu se injunghie unii pe altii c6'a pe pustele Ungariei; d6'ra de es. casatoriile amestecate romano-maghiare le poti numera pe degete. Din contra, cunoscute suntu din documente publice numer6'sele comune romanesci, mai antaiu calvinite prin fortia, apoi maghiaritate. D6'ca astadi in descendenti loru calviniti s6'u catholicisati au inceputu a se destepa vechiulu simtiu nationale, simpathi'a, s6'u se dicemu, natural Selection a lui Darwin, este ac6'st'a culp'a cuiva? E puru si simplu operatiunea puterii divine a geniului nostru nationale, si dn. br. Bela B6'nyffy indesiertu inv6'ca contra acestui geniu doctrinele lui Machiavelli, ca-ci pentru romani au devenitu si aceea simplu anachronismu fora val6're. Ca secuii emigra din Transilvani'a? Lamentatiune repetita pe t6'te c6'rdele. Ei nu facu altu ceva, decatu impinsi de estrem'a saracia, esu dintr'o ti6'ra escelenta, d6'ra ruinata, in alt'a mai buna.

Attentatulu maghiarisarei l'am atinsu mai in susu; ac6'sta nu e idea conservativa, ci curatu revolutionaria si criminale. „Conservatoriloru“ le st6' f6'rte reu a nutri idei fatali c6'ac6'sta. In locu de a-si perde tempulu cu discussiuni de natur'a ei, si in locu de a-si inv6'k planurile in cuvente multe si tenebr6'se, dumnealoru ar' face multu mai bine, d6'ca ar' spune Ungariei si ungureniloru claru si netedu asia: „In anulu 1848 amu fostu terroristi; in anii 1863—7 amu fostu sedusi, insielati amaru. Voimu si pretendemu revisiunea uniunei Transilvaniei cu Ungari'a pe pitioru egale, cu atatu mai vertosu, ca dupa-ce acesti diece ani

ne convinsera pana la ficati, c6'a fusiunea attentata, in locu de a face chiaru si elementulu nostru maghiaru vreunu bine, tocma dia contra, l'a pusu pe calea perirei, l'a facutu de ura si urgia cu compatriotii nostri romani, a incubatu neincredera si nesiguranti'a in spirite, 6'ra desperatiunea ce se intinde neincetatu, ascunde in sinulu seu catastrofe. Scurtu, noi vremu se traimu in pace si concordia cu compatriotii nostri; de aceea nu mai potemu suferi c6'a se viie ungurenii spre a semena ura si vindicta, intre noi. La scopurile maghiarisarei suntemu decisi a renunti'a cu atatu mai vertosu, ca de una parte vedemu absolut'a imposibilitate de a maghiarisa vreo data pe romani, si numai catu i-amu aduce la ultim'a desperatiune c6'a se se arunce si mai tare in braciile Vienei, 6'ra de alt'a, n6'ue a inceputu se ne fia rusine a mai spune lumii, ca ne simtimu asia debili in vi6'ti'a n6'stra nationale, in catu ne tememu de valachisare, mai alesu, ca valachii niciodata n'au aratatu nici umbra de propensiune spre a valachisa pe cineva. In locu de a intemei6' existenti'a si venitoriulu nostru pe principiulu tiranicu alu maghiarisarei, suntemu decisi a ne aduna pe langa unu singuru stindartu: alu patriotismului, ca-ci suntemu prea siguri, ca pe langa acesta se voru aduna in totu timpulu si — in t6'te impregiurarile, toti romanii, 6'ra pe langa alu maghiarismulu in nici unu casu si la nici-o impregiurare“.

Asia trebuie se vorb6'sca magnatii Transilvaniei catra ungureni, nici se suferi c6'a se fia insultati de ol6'h magn6'sok prin atati venetici, cari se ingrasiu din uns6'rea patriei n6'stre si spre multiamita -si batu jocu de noi, ne desp6'lie si tiranescu c6'a si turcii pe crestini*).

Timpulu celu mai oportunu pentru revisiunea uniunei este la usia. Las' ca in dilele n6'stre in tierile cele mai civilizate chiaru si legile fundamentali, constitutiuni intregi, se iau la revisiune, apoi se schimba, se reform6'ia, uneori se si cas6'ia cu totul si se ad6'pta altele, cumu de es. forma republicana in locu de monarchica, constitutionale in locu de absolutistica, decentralizare in locu de centralisatiune etc., d6'ra apoi 6'ta ca insui famosulu art. XII din 1867 pentru care fanaticii nostri facusera atata sfara 'n ti6'ra 'nainte cu 3—4 ani, este in ajunulu de a se lu6' la revisiune radicale, mai alesu dupa ce ambele parti contractante se convinsera in acesti diece ani, ca (dica Bismark ori-cate va vrea) sisthem'a dualistica a debilitatu nespusu de multu monarchi'a, a implutu de neincredere ghiati6'sa pe t6'te classile societatiei, a ucisu in milione de individi simtiementele sublimate a le patriotismulu, a facutu c6'a pop6'rale se caute cu ochi lupesci unele la altele, 6'ra prin contragerea necurmata de datorii enorme au angajeatu totu venitoriulu tieriei pe generatiuni inainte**).

Magnatii Transilvaniei se respinga cu t6'ta urgi'a perfidele insinuatiuni a le sc6'lei demagogice terroristiche, revolutionarie dela Dobritienu, care le plesnesc6' in facia, ca densii s'ar' fi confederatu cu „opinc'a“, adeca cu populatiunea rurale, si ca ar'

*) Vedi de es. starea secuiloru descrisa in d6'ue epistole interesante in „Ebr6'd6's“ nr. 63 et 64.

**) A se ved6' desbaterile parlamentarie din Vien'a si B.-Pest'a.

face causa comuna cu inemicii tieriei, sub cari demagogi'a intielege pe natiunea roman6'sca*). Proprietarii mari suntu c6'a morti fora populatiunea rurale, vr6'u nu vr6'u, caus'a si s6'rtea acestoru d6'ue classe de 6'meni este comune, interesele loru bine definite, nu scalciate, suntu identice. In catu pentru natiunea roman6'sca, ea a declarat la nenumerate ocasiuni, ca nu schimba patriotismulu seu cu nimeni pe lume, cu nimeni, nici chiaru cu familiile cele mai vechi si mai ilustre ale tieriei. Care poporu a versatu si versa pana astadi mai multu s6'ng6' pentru patria, decatu poporulu romanescu? Nu cumuva evreei din B.-Pest'a, cari domina astadi acolo? Care poporu platesce in proportiunea numerului mai grele imposit6' la statu, c6'a poporulu nostru? Si ce are elu dela statu pentru acele sacrificii astadi si ce au avutu elu in totu trecutulu seu tragicu si dorerosu? Persecutiuni furi6'se, spoliatiuni, detinere in nescientia si orbia, sierbitute fisica si spirituale, calcare in piti6're a tuturoru drepturiloru omenesci, imputarea de crima ca esiste c6'a romanu. Si cu t6'te acele maltratari tiranice patriotismulu seu este si remane curatu c6'a aurulu.

Intr'aceea noi nu avuseramu de scopu a discuta tocma astadi uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, de aceea si curmamu pentru asta data ac6'sta serie de articlii, spre a-i continua p6'te cu alta ocasiune. Totu ce amu avea se mai adaugemu la loculu acesta ar' fi, c6'a se invitamu pe magnatii nostri in numele patriei, se condemne si se abjure acele insinuatiuni si denuntiatiuni perfide, acele doctrine machiavellistiche perverse si omorit6'rie de ori-ce reconciliatiune, pe care unulu dintre dumnealoru in cointielegere cu alti cativa le-au fostu publicatu anume in contra „natiunei romanesci“ la a. 1865 in Lipsi'a,**) cu scopu de a invenina opiniunea publica, a seduce si irrita chiaru si pe monarchu si pe toti membrii dinastiei in contra ei. Se abjure acele doctrine blastemate despre natiunea roman6'sca cu atatu mai vertosu, ca pre candu propagatorii se inc6'c6'ra se injunghia cu ele pe poporulu romanescu, sapara chiaru poporulu loru gr6'p'a perirei. Pe langa doctrine c6'a acele, se cr6'da ori-cine, ca re6'nciliarea sincera si perfecta este si va reman6' absolutu imposibile, in Transilvani'a, in Ungari'a, in monarchi'a intr6'ga, in Europ'a t6'ta. Sa afe odata lum6'a si tier'a, ca natiunea romana nu mai suferi dela nimeni insulte si calumnie de natur'a celoru publicate in anulu susu numitu, si de atunci adoptate de adversari c6'a nesce dogme. **B.**

Din statistic'a criminale a Ungariei.

Vai de postilionii si conductorii posteloru unguresci prin tienuturile, pe unde post'a nu merge cu calea ferata, ci trasa cu caii. Mai in t6'ta septeman'a citimu, ca in cutare comitatu, in regiunea cutarei cetati s6'u orasiu banditii au impuscatu

*) Program'a diariului „Kelet“ redactatu de unu evreu renegatu, care cut6'ia a infrunta pe magnati, ca ar' tien6' cu inemicii tieriei. La ce amu ajunsu!

**) Siebenb6'rgen und die 6'sterreichische Regierung in den letzten vier Jahren. Leipzig 1865. 8-vo mare, pag. 162, 6'ra asupra natiunei romanesci mai alesu la pp. 48—71.

pe postilionii ori si pe conducatorul, spre a rapa gant'a ori lad'a cu bani, si a o sparge. Mai decurendu in tinentulu Aradului si alu Chicandei in cursu de doue septemani post'a fu spolista de doue ori si omenii ei omoriti. Totu camu asia se intempla si in Slavoni'a, era mai dennadi toema si in Transilvani'a pe drumulu catra Agnit'a.

Processesele criminali din caus'a juramentelor strimbe (perjuriu) se inmultiescu in modu spaimantatoriu in totu cuprinsulu Ungariei, pentru-ca coruptiunea, rapacitatea si preste totu decadenti'a morala face progresse fara margini; se mai adauge si desperat'a stare materiale a omeniloru, care face pe multi, ca se si de sufletulu satanei. La tribunalulu criminalu din B.-Pest'a se afla in momentele de facia preste doue sute de processese pentru juramentu strimbu. In mai multe casuri partea contraria are documente si martori, cu alu caroru ajutoriu ar poté castiga processulu pe cale civile, dera tace si lasa pe acusat'u ca se jure strimbu; dupa aceea-i face processu criminalu, pentru ca se-lu vedea si in temnitia pe doi trei ani. (Dupa „Pesti Napló“ nr. 263.)

— Processulu criminalu alu grafului Albert Almásy, care se traganese dela 1862 se reasuna dilele aceste la tribunalulu criminalu din B.-Pest'a. Acelu comite ajutat'u de unu comissariu politienescu anume Ferdinand Mihályi si de unulu anume Vuda, in 31 Maiu 1862 facuse unu testamentu minciunosu, din care esia, ca comitele Gedeonu Almásy nu ar' fi lasatu de herede pe com. Edmundu Almásy, ci pe c. Gido Almásy. Acelu comite falsificatoriu de testamente 'si afla prin midiolocirea jupanului Josef Klein, si patru martori mincinosi, caroru le-a promis totu cate diece mii fiorini, numai ca se marturiscesca strimbu contra lui Mihályi, care mai tardiu mustratu de cugetu, denuntiase plastografi'a de testamentu. Dera si Klein'a patit'o dracesce cu unulu din cei patru martori castigati, anume Kongó, care in Iuliu 1865 l'a denuntiatu pentru acea blastematia a sa. Cu tote aceste advocatii mai aflara destui §§-i vechi si noi, cu ajutoriulu carora incurcarea caus'a pana in lun'a trecuta; inse nici acuma nu i se scie rezultatulu principale definitivu, decatu numai atata, ca Klein fu aruncatu in temnitia pe trei luni. Ce se va intempla cu c. A. Almásy, se va vedé mai apoi. (Dupa „P. N.“ nr. 261.)

— Processulu criminalu alu comitelui Ioanu Pálffy, fostu comite supremu in comitatulu Presburg, a espiratu prin sucitar'a de nasulu unoru §§-i. Acelu magnatu aflanduse in Vien'a cu amie'a sa Amanda Jungkohn (evreica?), pe fetiorulu din casa anume Horvath István omu de 47 ani, casatoritu, in 5 Nov. 1873 fu batuse mai reu ca ori-candu alta-data, si aruncandu in elu cu perspectiv'a de teatru, ii strica unu ochiu asia, in catu nefericitulu ajunsese in spitalu; dupa aceea 'si luá advocatu pe Dr. A. Meixner, carele abiea in 22 Octobru 1874 trase pe c. Pálffy in judecata, si intre altele ceru pentru Horvath 12,300 fl. desdunnare; dera tribunalulu afla, ca a intratu prescriptiune (paragrafia, invecchire) la midiolocu, pentru-ca acusat'oru trebuia se mérga cu acus'a sa in terminu de 6 septemani, era sententi'a de pedepsa se fia fostu data in terminu de trei luui (§ 532 din procedur'a civile austr.). Asia Horvath remase batutu, schilavitu, saracu ca vai de elu. Dera deca c. Pálffy l'ar' fi omoritu, era si atunci paragrafia? In Franci'a de es., unu processu ca acela s'ar' fi terminatu celu multu in doue luni, era inculpatulu ar' fi platitu celu pucina 40 mii de franci, ar' fi siediutu si cateva luni inchisu, apoi se fia fostu ori-cine si de ori-ce rang. S'a vediatu in Franci'a prefectu in dilele imperatului Napoleonu III, care a platitu doue palmi cu 100 mii de franci. Dera la noi?

Braslovu in 27 Decembre 1876.

Camera deputatiloru Ungariei, cu unu momentu mai inainte de a-si incepe vacanti'a de Cra-

ciunu, s'a grabitu a mai areta odata lumei si tieriei, ca statulu ungurescu semte inca atata potere si vietia in sine, incatu se nu lase impunitu pe ori si cine ar cutedia se-i atace demnitatea si insulte auctoritatea. Deputatulu Somsich, omu betranu si de altmintrelea cu minte, interpellá pe ministrulu presiedinte, deca are cunoscintia despre puscaturile ce s'au descarcatu din fortareti'a Belgradu asupra monitoriului danubianu „Muresiu“, si voiesce a-si pune tota influinti'a, ca se se de satisfactiune deplina flamurei austro-maghiare pentru acelu atentatu internationalu? — Dlu ministru, vediatu foculu in care ajunsese betranulu Somsich, nu intardia a-lu potoli prin unu responsu improvisatu, care culmina in ide'a, ca dsa 'si va pune influinti'a numai atunci, candu ministrulu affaceriloru esterne n'ar face pasi necesari pentru repararea onorei vetemate a statului, ceea ce inse dsa nu crede. —

Inse vorbele unguriloru se nu le id nimene de bani bunu, ca-ci ele n'au nici o seriozitate, nice o gravitate. Eri alalta-eri camer'a si press'a maghiara nice nu voia se scia de o aliantia cu Rusi'a, din contra predicau resbelu si expeditiuni pana la Moscovi'a; astadi inse nu mai sciu pe ce tonu se laude intieptiunea barbatiloru de statu, cari au sciutu se sustiena bunele relatii inre monarchi'a austriaca si Rusi'a. Totu asia se intempla acum si cu incidentulu din Serbi'a. Domnii unguri facu sgomotu in lume, amenintia cu gur'a, ca trupele loru voru bombardá Belgradulu si voru ocupa Serbi'a, inse in fapta ei se temu chiaru si de umbr'a loru propria, pentru aceea punu pe consululu loru dela Belgradu se telegrafeze, ca planulu relativu la bombardarea Belgradului s'a prefacutu in pravu si pulbere, deorace Serbi'a a datu satisfactiune deplina. O asemenea satisfactiune o primesce inse numai acel'a, care n'are coragiulu de a cere mai multu, ci se bucura ca a scapatu ca prin urechile acului de unu conflictu funestu.

— Dera conferinti'a din Constantinopole numai post'a de astadi ne pote aduce niscari sciri mai recente, ca-ci in cele trei dile din urma, fiindu dile de serbatore, n'amu potutu se capetamu nimic nou.

— (Unu corespondinte din Vien'a alu diariului „National ztg.“ din Berlinu scrie, ca imperatorele austriacu ar fi insarcinatu pe comandantele trupeloru din Transilvani'a, baronulu Ringelsheim, ca se elaboreze unu planu pentru trei corpuri de armata, dintre cari unulu va fi de a se asedia in Transilvani'a, era celelalte doue in confiniile militari si in Dalmati'a. Totu-odata inse rorespondintele adauga, ca acesta mobilizare partiale nu este unu semnu de resbelu iminentu, ci numai o mesura de precautiune pentru ori-ce eventualitate.

— Despre cuprinsulu petitiunei bosniaciloru crestini catra conferintia aflamu in „Corresp. politica“ urmatorele detaliuri: Mai inainte de tote se descrie lips'a cea mare ce domnesce in provincia din caus'a evenimentelor, pentru cari multimea cea mare a crestiniloru bosniaci nu porta nice o vina. Din lun'a lui Augustu 1875 incote s'au prefacutu in censusa 1400 de sate bosniace, si s'au arsu 89 biserice si 11 monasteri. Intre acele sate dearse 594 au fostu locuite de nisce supusi fideli si loiali ai sultanului, cari nice intr'o directiune n'au comissu vr'o fapta nelegale. In petitiune se afirma mai departe, ca parte in diferitele lupte, parte in tinenturile cele mai paciute au cadiatu victime 6586 crestini, era preste confinece au fugitu 168 de mii, dintre cari 30 de percente numai de frica resbunarii mohamedaniloru. Bosniacii ceru apoi libertate de dare pe cinci ani, redicarea sateloru dearse pe socotel'a erariului, bani spre a-si poté procura instrumentele economice, autonomia, pentru comuna, scola si biserica, dreptu egalu cu mohamedanii de a poté porta arme, deorace scutuloru celu mai puternicu contra violintieloru turcesci sunt armele.

— Camera germana din Berlinu s'a inchis de catra imperatulu prin unu discursu de tron,

unde sedice, ca este inca sperantia, ca complicatiunile orientali se voru descureca fora a conturbá benele relatii inre poterile interessate imediat.

— O scire dela Petropole anuncia, ca politidin Moscovi'a a descoperitu o societate secreta, ca lucrá pentru infintiarea unei repucice sociale. Totu de acolo se comunica, ca guvernulu belgia a tramisu o depesia cercularia la tote poterile, pr care refusa onorea de a ocupa Bulgari'a cu tupele sale.

— La burs'a de Vien'a se imprascia dile aceste scirea de sensatiune, ca lordulu — Beaconsfield-Disrzeli si-ar' fi depusu demissiunea in manireginei. Deca acesta scire s'ar' adeveri, atunci totu casulu avemu se ne asteptamu la o schimbare essentiale in politic'a Angliei facia de lucrurile, ce s'au dezvoltata in orientu. — Totu dela Vien'a primirama scirea, ca prim'a conferintia officiale in Constantinopole s'ar' fi tinentu de securu in 25 i. c.; situatiunea ar' fi acuta si conflictulu eminentu.

— Satisfactiunea ce a capetat'o Austro-Ungari'a dela Serbi'a pentru atentatulu internationalu facutu asupra monitoriului danubianu „Maros“ se dice a fi fostu urmat'ora: Inaintea fortaretei Belgradu militi'a serbesca a formatu spalieru, si pr candu flamur'a austro maghiara (?) trecu solemnudinaintea soldatiloru serbi, pre atunci music'a militare intona innulu austriacu, descarcandu-se totu otata si 21 salve de tunuri. Principele Milanu ministeriulu si alte auctoritati ar' fi fostu de facia.

— Pre candu unele dintre foile guvernamentale precum este in prim'a linia „Pester Lloyd“ land in gur'a mare pe contele Andrássy, ca secundu politicei rusesce, pre atunci adunarea generale comitatului Zemplinu, ce se tienu in 12 i. c. in dreptu catra guvernulu o adresa, unde lu roga, ce se esa odata pe facia cu politic'a sa orientala; se spuna natiunei si lumei, ca Ungari'a este contra unei politice, care tinde la impartirea Turciei, se la ocuparea unoru provincie ale ei; se enuncie se lemnu, ca unguirii voiescu, ca poporaloru crestindin Turci'a se li se de drepturi si libertati, inse numai intru catu suferu intregitatea imperiului turcescu.

Ungari'a. Se aruncamu astadi una cautura rapede preste Ungari'a.

— „Pester Lloyd“, diariu de cea mai mare auctoritate in Ungari'a, pana mai dennadi ti se pareca ca sta se manance carne de serbi si de musulmani; acumu intorse cu totulu foi'a, si spre mirare lumei recomanda maghiariloru in articlii de fondu ca se caute a se familiarisa cu ide'a, ca monarchi'a austro-unguresca trebue se se aiba bine cu Rusi'a. Ore ce ventu va fi batutu pe la B.-Pest'a si cumu se pote ore, ca armat'a de Honvedu a bata de retragere inainte de a fi mirositu pulberu de pusca? Ce suntu aceste, simptome bune seu rele? Ca-ci adeca fanaticii se prepara de nou se faca pe reginagiu la santulu turcescu Giul-Baba de a nulu nou. Totu asia se bate de retragere si in respectulu dualismului. Omenii incepu a vorbi si se facia, ca mai au se aléga numai una din doue uniune personale, seu federalismu. Minunate suntu poterile tale Dómne, si saraci mai suntu unguerenii de idei ca si de bani.

— Asia dera tetu este adevratu, ca spionagiulu se afla in tota florea sa; dera spionii de astadi o patu ca si cei austriaci. In Iuniu 1856 ambli se prinda pe Kossuth, Klapka, Turr, Telek etc. Tocma in diu'a de Rosaliile nostre voindu se puna man'a pe Kossuth aici la noi in Brasiovu arestata la ospellulu Nr. I pe unu vice-consul prussianu, care mergea dela Bucuresci la Berlinu dera sciu ca o patira, candu cela se arunca in plina parada in uniforma coperita cu decoratiuni. Acestia de acuma, din cati slavi au arestatu in Serbimea din Ungari'a si in Croati'a, mai pe tot l-au dimissu, dupa-ce n'au aflatu nimicu la ei ce 'i-ar' fi potutu compromitte. Acuma venedia batabese dupa spioni rusesci pintre romani. La tot pune capacu gon'a dupa dn. Dimitrie Petrino? Sciu ei cine este acelu d. Petrino? Nepotu de sor alu ilustriloru frati Hormuzache, omu geniale, si

*) Vedi „Der Osten“ nr. 48 din 13 Dec. a. c.

estate că de 33 de ani, care inse în urmarea unui morbu de mörte remase asia de surdu, incatu nici cu tubulu la urechia nu mai aude. Omu surdu si spionu? Ce orbia, ce blamagi! In vér'a trecuta la Valcele se aflá unu spionu neincetatu în calcaiele lui Axente si întrebá mereu cu óresicare necasu: Candu vine B.? Nu e locusioru în tíera locuitu de románi, în care se nu se afle spioni, ceea ce se vede curatu si din espectoratiunile diarialoru maghiare. Ce mai tragicomedia, si ce spioni prosti, déra si mai prosti cei cari'i punu. Care este acelu smintitu, cá se-ti face tie astadi comploturi, candu lumea tóta jóca cu cartile pe facia?

— Unu exemplu minunatu ne dá în sensulu acesta „Pesti Naplo“ din 18 Dec. nr. 305 Simbu-relei este acesta. Dupa-ce fusera omorite Mat-tiiele (societatile literarie) si gimnasiile slave, se credea în B.-Pest'a, ca anume slavacii se voru culca se dórma somnulu mortiei nationale; candu colo ce se vedi! Inteligenti'a slava inversunata si colcaindu de vindieta necreduta din acea parte, luá una decisiune cumu se dice heroica, adeca delaturandu dialectulu slavacu (tautiescu) pe care-lu cultivasera pana acilea, adoptá în unanimitate dia-lectulu cechiloru, cá celu mai apropiatu, mai bo-gatu, mai intinsu, intielesu în partea sa cea mai mare si de poperelu neliteratu sf-lu decretá de lim-b'a comuna a literaturii cecho-slave. Indata apoi du, Hurbanu publicá nru Almanachu titlaturu Nyitra, în care se proclamá solidaritatea „natiunei cecho-slave“ din tóta Bohemi'a, Moravi'a, Ungari'a etc., se declará cetatea Prag'a de capital'a acelei na-tiuni, éra prin articlii sei historici afirma si de-mustra solidaritatea loru nationale. Acelu Alma-nachu are câteva mii de abonati, ale caroru adrese le si publicara inadinsu, cá se le cunósca tóta lu-mea. Intre acea vedi nu numai sute de preuti si alti basericani si profesori, ci si multime de cetatiani comercianti, industriari si ce-i mai multu, unu numeru considerabile de functionari publici slavaci din Ungari'a, cari avara curagiulu a se declara de aceea ce suntu, de cecho-slavi; déra se afla între abonati si cechi din Bohemi'a, cumu si mai multi serbi. De aceea dn. Hurban intr'unu articlu sar-casticu titlaturu: „Óre nu este natiune slavaca?“ raspunde la insultele ministrului Tisza rapeditu în dieta asupra slavaciloru, candu cu uciderea Ma-tiiei.

Pre candu decurgu aceste la cecho-slavi, bar-batii literati ai ruteniloru din Galiti'a si Ungari'a s'au preparatu cá se delature si ei dialectulu ru-tenu relative fórte saracu si se adópte puru si simplu dialectulu marel Russii, care se bucura de literatura intinsa si de cea mai mare auctoritate dintre tóte dialectele slave. De aici ar' urma din punctu de vedere alu maghiarisarei, cá gubernulu se oprésca si se persecute tóte cartile si diariile ruseseci, cate strabatu în Ungari'a. Lucru impos-sibile.

— Intre aceste inspectorii de scóle se batu cu capulu de paretu, cumu se prefaca scólele confессио-nali si sbiera prin diaria mai alesu asupra episco-piloru, éra unii amerintia cu secularisarea. Episco-pii catholici din Ungari'a le detera si mai de cu-renda unu respunsu, de care le tiue urechile, prin conchiamare de conferentia la Strigona si denumi-rea unei comisiuni marcinale a elabora unu regu-lamentu generale pentru tóte scólele de caracteru puru confessionale catholice. Vede ori cine, ca a-cestu pasu decisivu alu episcopiloru catholici suna mai vertosu la adresa calviniloru acelora, cari lu-cra din respoteri pentru secularisare. Intre mem-brii comisiunii suntu trei slavaci, Kubinsky, Zaen-dovich, Novak si unu germanu anume Majer.

In faci'a acestoru fapte, fanaticulu „P. Napló“ suspina dicundu: Nu mai este a 11-ea, ci a 12-ea óra pentru maghiarisare! Noi adaugemu: A trecutú si a 12-ea óra.

Cetatea de balta în 20 Dec. 1876.

† SILVIA MOLDOVANU fi'a cunoscutulu romanu On. d. Vasile Moldovanu, acum presie-dentele sedrii orfanale în comitatulu Cetatiei de balta:

In 17 l. c. a. c. si-a datu acésta nobile feti-óra sufletulu în man'a creatorulu intendendusi braciele pamentesci catra dnicele bracie ale iubiti-loru parenti, sorori si frati, ér' în 19 la 2 óre d. am. -i fú petrecerea remasitiiloru pamentesci în singulu pamentulu. Patru preuti romani -dupa ritu-lu basericei nóstre gr. cath. tienura functiunea funebra indatinata, în urm'a carei'a preutul din San-Martinu tienú vorbire funebre.

Unu noroiu de pucine-ori cá acuma e pretu-tindenea si în specie si în comun'a Boziasiu — unde fú acestu actu — tocma asia si în drumulu, cum se dice, de tíera dintre Boziasiu si D.-Szt.-Martinu, cu tóte aceste iubirea si stím'a, de care s'a bucuratu repausat'a fetióra, a atrasu unu pu-blicu numerosu la petrecerea s'a din acésta viétia, totu sufletulu din locu atatu romani catu si straini precum si din comunele vecine au alergatu la a-césta functiune funebra, pre la midioloculu functi-unei inse a surprinsu publiculu aparent'a Illustr. domnu Potsá v.-comitele Catatiei de balta cu in-tregulu officiolatu dela gremiulu comitatulu si ast-feliu unu publicu numerosu si însemnatu ei petrecú remasitiile pamentesci pana la cemetierulu de lenga baserica, unde în momentulu asiediarei cociugulu în grópa, preutul gr. cath. din Cetatea de balta tienú unu panegiricu scurtu si în urma multumini-u tuturoru pentru tóte în numele repausatei le exprimá ultimulu remasu bunu!

Na potu se nu amentescu brav'a portare a ro-maniloru din Boziasiu, cari în scurtu tempu — din indemnulu propriu — au delaturatu noroiulu si au caratu preste 200 care nisipu, încependu din cur-tea intristata pana la baserica si astfelu au înles-nitu multa procesiunea.

Parentii acestei virgine au pierdu dupa multe ostenele si spese o fia prea iubita acum crescuta si dupa tempulu modernu în adveru culta, sororile si fratii au pierdu una dintre principalele loru iubi-ti, ér' natiunea a pierdu o fitória matrona ro-mana, a pierdu o Veturia, o Volumnia! — De ceriulu, cá iubirea de natiunea sa numai asia se fia în totu romanulu, cum éra în acésta fetióra romana, — ca-ce iubirea de natiunea sa nu avea margini; — ea s'a dusu, inse a remasu tuturoru cunoscati-loru de modelu în fiii loru. Fia-i tierin'a usióra si memori'a neuitata! — M.

R o m a n i ' a .

Interpellatiunea d. dep. Blaremberg în cesti-unea de existintia a Romaniei, facuta în camer'a dep. în 25 Nov. 7 Dec. *).

D. presiedinte C. A. Rosetti, ocupa fo-toliulu presiedintiei si da cuventulu D-lui N. Bla-remberg spre a desvolta interpelarea ce a adresatu D-lui ministru de esterne.

D. N. Blaremberg. D-loru, abordandu materi'a delicata, care face obiectulu interpelarei mele, nu potu se stapanescu o adanca emotiune si chiaru o óre-care melancolia; ca-ci trebuie se privescu în facia tóte eventualitatile si tóte per-spectivile, chiaru si pe cele mai triste, si fiindu-ca nu suntu siguru de a fi la înaltimea sarcinei ce 'mi-amu luat.

Ori cumu, de óre ce acésta iniciativa póte se implice si meritu si responderi, dupa cumu voru fi rezultatele bune s'au rele, cari ea le va da pentru tíera, declaru mai din nainte, si acésta susu si tare, ca amu facutu unu pactu cu mine insumi si pe care vi 'lu propunu si D-v., si care trebuie se ve convina. Ecce acelu pactu: Déca faptele 'mi voru da dreptate, déca s'ar' dovedi mai tardiu, ca éra vre unu meritu si vre o onóre la acésta ini-tiativa, suntu gata mai din nainte se impartu acelu meritu si acea onóre de ó potrieva cu celu din ur-ma dintre D-v; déca din contra forti'a brutala a evenimentelor ar' face cá se fiu incelatu în drep-tete mele asteptari, si rezultatulu n'ar' corespunde cu logic'a lucrurilor; déca intr'unu cuventu, con-trariu intentiuniloru mele intime, s'ar' dovedi, cu cu acésta interpelare amu comisú o imprudentia si amu deservitu caus'a ce mi e scumpa, raspunderea acei imprudentie o revendicu intréga esclusivu pen-tru mine.

Intr' o cestiune cá acésta întielegeti bine, ca nu póte fi locu la nici unu spiritulu de partitu, si inca mai puoinu la unu spiritulu de opositiune; ca-ci nu póte intr' o cestiune cá acésta, unde mis'a este esistentia si viitorulu tieriei, se se com-ita o gresiéla de cineva, care siede pe aceste banci s'au pe acelea (arata banc'a ministeriala), fara cá acea gresiéla se nu se resfranga asupra nóstra a tuturoru.

Amu venitú la acésta tribuna, nu cu preten-siunea la presciantia care nu e lucru omenescu, ci cu pretensiune la prevedere si prudentia, care, în impregiurarile actuale este o datorie sacra pentru noi toti.

Se póte cá asupra solutiunii ce voiú propune

*) Dupa „Monitoru“.

se nu amu fericirea de a me gasi de acordu cu toti D-v.; dér' este unu ce, asupra caruia nu se póte cá sentimentele D-v. se difera de ale mele, este atasiamentulu la tíera, suntu preocupatiunile patriotice ce ne dau evenimentele si primejdiele ce ne amenintia, si cari trebuescu se ne fia co-mune. —

Nu viu aci éراسi cu spiritulu de siovinismu. Ori catu de mare ar' fi patriotismulu meu, elu nu me orbesce pana a me face se uitu realitatea lu-cruriloru, si se 'mi' esagerezu, fia importantia mea personala, fia chiaru aceea a tieriei mele. Sciu prea bine rolulu modestu ce ea jóca în echilibrulu Eu-ropeanu. Déra déca ea nu póte schimba nimicu la decretule concertulu Europeanu; déca ea nu póte nici impedi ca evenimentele, nici se le imprime o alta directiune; intr'unu cuventu, déca din acestu punctu de vedere ea n'are voce la Capitoliu, unu lucru inse care nu se póte inca gasi de nimeni nici pre-sumptiosu, nici excesivu, este cá se se preocupe si dens'a de sórt'a ce i se reserva, de interesele propriei sale conservatiuni atunci mai alesu, candu teritoriulu seu e directu si în prim'a linia amenin-tiatu. Numai în acésta materia nu i s'ar' poté cu justitia contesta dreptulu de a dice si dens'a cuventulu seu. Nu este, o mai repetu, nici pre-sumptiunea, nici orgoliulu nationalu esageratu, care me aduce la acésta tribuná, ci sollicitudinea pentru solulu natalu; si se scie, ce acea sollicitudine nu se mesóra dupa întinderea teritoriulu, ci dupa ma-rimea afectiunii!

Mai dechiaru unu lucru înainte de a termina acésta exhorta, acela este ca nu amu ura pentru nici o natiune. Nu este nici una dintr'ensele pe care, luata în bloc se nu o stimezu si se nu o respectu, dér' fia-care natiune 'si-are aspiratiunile sale legi-time si misiunea sa în lume; si de aceea ori de cate ori voiú dobendi convictiunea ca forti'a lucr-uriloru s'au întemplanu a voitu cá se existe o lupta între interesele unei natiuni straine si interesele natiunii mele, voiú fi în defientia facia cu dens'a si nu voiú esitá unu momentu de a da preferentia man-turii mele, asupra mantuirii sale. Acésta este nu numai legitimu, dér' si chiaru o datorie pentru ori ce patriotu.

Nu dóra ca condamnú aceea ce alta natiune gasesce legitimu din punctulu seu de vedere, ci numai fiindu-ca lucrulu nu e compatibilu cu pro-pria atitudine ce ne este impusa prin simplulu in-stinctu de conservatiune. Acestu antagonismu de interese nu póte se nu existe, pe catu timpu popórale voru continua a se privi unele pe altele cu defientia si gelosie, care nu va peri de catu în diu'a bine-cuventata a infratirii popóraloru, precum avemu déjà infratirea individeloru, si pe care ni-meni nu o chiama cu mai multa caldura de catu mine. Pana atunci inse suntu si eu cá romanu egoistu, si suntu datoru chiaru se fiu; ca-ci trebuie se me preocupu de conditiunile esistentiei nóstre cá natiune si cá Statu liberu, pentru ca nu potu se uitu nici slabitiunea mea relativa, nici propriile mele experientie si suferintie.

Dupa cum ati vedutu din chiaru textulu in-terpellatiunii mele scrise, ea se imparte în mai multe parti.

În ceea-ce privesce partea ei d'antaiu, privi-tóre la situatiunea nóstra esterióra, declaru dela începutu, ca amu mai multu de aflatu, de catu de spusu.

În ceea-ce privesce negociarile, evenimentele ce clocescu. întielegeti prea bine, ca nu suntu în situatiunea avantajósa în care se gasesce guver-nulu. En nu potú sci mai nimicu, dér' acceptu multu dela lamuririle ce mi se voru da. Aici ro-lulu meu devine cu totul passivu si modestu, as-ceptu se fiu luminatu si fixatu de catre D. mi-nistru. —

Inse chiaru în ceea-ce privesce acésta parte, nu totul e supusu indoielei, nu totutu e în ne-gura. Avemu ceva dobenditu, ceva fixu si cunoscutu pentru noi toti, inca de adi.

Fara se fiu profeti, putemu cu totii se an-visagiamu cu sigurantia o indoita ipotessa: ori vomu avé — si acésta fara póte — unu nou a-cordu alu puteriloru mari, în ceea-ce privesce re-porturile loru în Orientu, si situatiunea popóreloru crescine din peninsul'a balcanica; ori vomu avé unu resbelu, si inca unu resbelu oriasiu. Nu puteti esi din acestu dilemu, ca-ci nu puteti contesta ne-inlaturabilitatea acestei indoite alternative. Numai statu-quo, nu mai e posibilu.

Negresitu ca nu se voru întemplanu amandóne aceste lucruri de odata, dér' unulu din dóne trebuie negresitu se se realizese, si cu scurtá scadentia.

Ast-felu fiindu lucrurile, este naturalu si este numai timpul ca se ne intrebam: care va fi, care trebuie sa fie rolulu tiei noastre facia cu aceste evenimente, in ajutoru caror'a ne gasim si pe care nu noua ne este datu a le conjura.

Se incepem cu acea alternativa care ne este si trebuie se ne fia mai placuta, aceea a unui nou acordu european, ce ar' veni se asigure pacea si se pue bazele unei noue stari de lucruri in ceea ce priveste populatiunile crestine din Orientu, si se modifice relatiunile de dreptu dintre marile puteri in reportu cu Orientulu. Intr'alte cuvinte, se venim la ipotes'a aceea care trebuie se ne surida mai multu, unde congresulu conduce spre bine oper'a s'a' si aduce Europei ramur'a de maslinu, aduce acea asigurare de pace asteptata cu atat'a anxietate, ipotesa si solutiune care nu pôte de catu se ne fia favorabila si noue, nu numai fiindu ca facemu parte din Orientu der' mai alesu fiindu ca mai multu de catu ori-care poporu crestinu amu dobanditu prin purtarea nostra corecta dreptulu la soliditatea puterilor. Se venim la acea ipotesa si se ne intrebam, deca chiaru facia cu dens'a nu este nimicu de facutu, si deca trebuie se stamu cu braciile încrucisiate, acceptandu totulu dela intem- plare.

Inca cu ocaziunea elaborarei proiectulu de respunsu la discursulu Tronului mi-amu permis se exprim sentimentele mele in privint'a acést'a, si credu ca acele sentimente nu erau numai ale mele, ci si ale celorlalti membri ai comisiunei, cari nu s'au despartitu de mine de catu pentru consideratiuni de oportunitate. Amu disu inca de atunci, ca tote silintiele nostre in ipotes'a unui congresu, trebuie se tinda a face ca aceea-ce avemu deja in faptu, ceea-ce se gasesce deja implicitu in tratatulu de Parisu, acea neutralitate, der' sub form'a unei neutralitati perpetue, se fia consacratu si in dreptu se faca obiectulu, deca se pôte, alu unui instrumentu diplomaticu, pentru ca de aci inainte cestiunea Orientulu se nu mai incepa dela Dunare. Ca-ci nu trebuie se ne facemu iluziuni — si complicatiunile actuale suntu aci spre a dovedi — ca deca in trecutulu legaturile nostre intime cu Pört'a erau o garantia, si o cauza de securitate, astadi, de candu cestiunea Orientulu a intratu in starea ei acuta, acele legaturi au devenitu unu pericolu, deca Europ'a nu ar' avisá astfelu, in catu de aci inainte se desparta óre cum destinele nostre de acelu Imperiu in decompozitiune, intr'unu cuventu, se nu ne condamne a trai sub unu acoperamentu comunu, atunci candu acelu acoperamentu cade, s'au e destinatu in parerea sa a cadé.

Cum justificamu eu atunci acést'a opiniune, si cum o justificu si asta-di? Sciti prea bine, ca suntu numai doue mudiuloce pentru o natiune de a 'si asigura neutralitatea si de a fi la adpostulu invasiunilor straine: este, s'au se fia de talia a opri, prin propriile sale fortie, ori-ce tentativa de felulu acést'a, ceea-ce nu pôte fi casulu unui Statu micu ca alu nostru anclavatu intre trei Imperiuri mari, s'au a avé la spatele sen spriginulu puternicu alu Europei.

Noi suferim astadi consecintiele fatale a le positiunei nostre geografice. Acést'a a fostu si sórtea Statelor de diosu (Pays-Bas), in timpul de mai multe secole. Sciti ca in totu timpulu catu aceea tiera a fostu sub dominatiunea casei de Austri'a, fia a ramurei Spaniole, fia a ramurei Germane, teritoriulu seu erá campulu de bataia fatalu alu tutulu acelor'a, care 'si disputau supremati'a in Europ'a.

Cum s'a pusu capetu acestei stari de lucruri? Prin neutralitatea perpetua garantata Belgiei, care de atunci a incetatu d'amai fi téatrulu de resbelu candu puterile vecine se incaerá. Totu astfelu s'ar' poté dice si de Elveti'a.

Ce ya implica de aci inainte acea neutralitate garantata in modu expresu si specialu de puteri? Implica doue lucruri insemnate: Inviolabilitatea si integritatea teritoriului garantate colectivulu de tote puterile cele mari; intr'unu cuventu, spad'a Europei pusa la servitiulu acelei natiuni ori de cate ori aperarea teritoriului seu ar' reclama-o. Suntu beneficiile pacii asigurate romanilor pentru tot'd'a-una.

Prin urmare der' nu credu se gasescu pe aceste banci unu singuru contradicatoru, candu voui dice, ca acést'a garantia este cea mai mare bine-

facere care s'ar' poté acordá Romániei, nu numai facia cu impregiarile actuale, der' facia cu complicatiunile ce s'ar' mai poté ivi si pe viitoriu, de care nu vomu poté fi scutiti, pe catu timpul cestiunea Orientulu va remané unu reu cronicu (ap- plause). —

Der' fiind-ca nu 'mi place se me parezu cu meritele altor'a, recunosc celu d'anteiu ca, luandu in mana caus'a acei neutralitati, n'am inventatu nimicu, din contra, n'am facutu de catu se me inspiru de voturile predecesorilor nostri, de voturile Adunarilor mume, care in multe privintie au fostu asia de prevedietóre in catu ne-au lasatu pucinu nou de gasitu.

(Va urmá).

Statu'a lui Stefanu-celu-Mare.

Comitetulu, instituitu pentru redicarea acestei Statue in Iassi, a facutu pana acum colecte prin subscriptiuni, incassandu la 64,001 lei si 10 bani. Comun'a Iassi in siedinti'a consiliului ordin. din Octobie 1876, inca a oferitu 10,000 lei la edificarea acestei statue, spre care scopu si M. S'a Domnitoriulu suptscrise 2000 lei inca la inceputulu acestei initiative. Acum citimu, ca comitetulu respectivu -si continua încordarile si a insarcinatu pe membrulu comitetulu. Vasiliu Alexandri, ca se cerceteze in Parisu, cu ce pretiu s'ar' poté face, si rezultatulu dupa tratarea cu mai multi artisti este, ca pretiulu celu mai moderatu alu sculptorelui Cordier suie la 110,000 franci; si cu alte pregatiri de terenu suie la sum'a de 220,000 franci. Comitetulu deci reapuca continuarea cu colectele si spera, ca in primavera va realiza acést'a dorintia comuna nationale, la care voru participa toti, cati nutrescu in anima nobilulu simtiu de a eternisa virtutile Marelui Stefanu.

Noutati diverse.

Associatiunea romanilor pentru spriginirea invetiaceilor si sodalilor romani romani meseriasi va tiené adunarea s'a generale Dumineca in 2/14 Ianuaru 1877 in sala gimnasiului romanu la 3 óre d. pr.

Agendele voru fi:

b) Reportulu comitetulu; b) Reportulu despre starea casei; c) Alegerea comisiunei pentru revisiunea repórtelor; d) Alegerea comisiunei pentru inscrierea membrilor noi; e) Alegerea membrilor comitetulu; f) Schimbarea statutelor; g) Propuneri relative la imbunatatirea starii materiale a Asociatiunei; h) Fipsarea bugetulu pentru anulu 1877.

Din siedinti'a comitetulu tienuta in 2/14 Decembre 1876.

B. Baiulescu, Dr. Nicolau Popu, presiedinte, actuariu.

Apellu.

In apropierea santelor serbatori ale Nascerii Mantuitoriului Christosu, candu fia-care anima nobila dorece se faca si pre cei lipsiti a se bucura; -mi iau voia a apella cátra familiile romane — pentru invetiaceii romani dela meserii, cari se vedu in numeru mare fora vestiminte si in timpul de érna fórté slabu imbracati — se binevoiesca a cauta acele vestimente purtate si date la o parte si ale tramite subscrisului spre a le adaptá si impartí pre-atinsiloru invetiacei.

Brasiovu 10/22 Decembre 1876.

Bart. Baiulescu, presiedinte.

NB. Nu ne potemu contení tocma aici, a nu trage luarea aminte a tuturoru romanilor adevérati si cu deosebire a celor de prin orasie si cetati, rogandu-i din resfletu cu cateva cuvinte, ca se nu mai amane a urmá esemplulu de susu, formandu reuniuni cu scopu de a ingrigi pentru crecerea de invetiacei la diverse meserie si arti, ca-ci inmultenduse industriisii si meserisii prin orasie, se castiga si terenulu neaperatu de lipsa la existintia nationale a unui poporu. Fora comerciantii, meseriasi si artiati catu de multi, remanemu numai poporu agricultoru, pe care -lu identifica dusmanii

cu popórale cele mai neculte, inmormentandui tote aspiratiunile de viatia coegale. — Red.

„SCÓL'A ROMANA“, fóia pedagogica si didactica pentru interesele institutelor de cultura si ale organelor acestora, edata si redatata de dd. Ioanu Candrea si Basiliu Petri in Sabiiu, invita la prenumeratiune pe anulu urmatoriu 1877. „Scól'a Romana“ va continuá a esí cá in anulu espiratu odata pe septemana, Vinerea, in formatulu si cu pretiulu de mai inainte, si adeca pentru Austro-Ungari'a pe anulu intregu 5 fl., pe o diumetate 2 fl. 50 cr.; pentru Romani'a 16 franci pe anu inclusive porto. La dorintia si pentru starea materiala a multoru invetiatori Redactiunea a primitu, cá pretiulu fóiei se se póta respunde si in patru rate cuartale a 1 fl. 25 cr.; in schimpu pentru acestu favoru prenumeratiunile suntu obligatorie pentru anulu intregu. Dela 10 exemplarie unulu se da rabatu. Abonamentele se se faca de timpuriu si celu multu pana la 1 Ianuaru 1877 in Sabiiu (Hermannstadt, Nagy-Szeben.)

Mai nou.

Constantinople 23 Decembre. Constitutiunea otomana s'a proclamatu astadi cu solemnitate. Éca in resumatu ce e acea constitutiune:

Pe d'o parte prerogativele statulu suntu cá ale tuturoru suveraniloru constitutionali din occidentu.

Constantinople 24 Decembre. Constitutiunea dispune cá alegerele se se faca cu votu secretu in proportiune de unu deputatu la 50,000 alegatori.

Fia-care legislatura va avé o durata de patru ani.

Deputatii voru prlmí 4600 fr. pentru fia-care sesiune. Sesiunile se voru incepe in Novembre si voru durá pana in Martiu.

Senatorii voru fi numiti pe viétia de catra sultanulu, ei voru primi o indemnitate lunara de 2300 franci.

In 24 s'au deschisu si conferintiele diplomatice, si processulu verbalu alu conf. preliminarie cetitu l'a cerutu Savfetu pasi'a se-lu studieze in cateva dile. —

Magazinu de incaltiaminte.

Subscrisul se recomanda Onorabilulu publicu cu cele mai solide Gete de barbati, dame si copii. — dela cele mai fine Gete francozesci pana la cele mai eftine, — pe lunga acestea inca si cisme francozesci pentru barbati — pe lunga pretiuri mai moderate.

Locuinti'a: Strat'a Caldaramiloru nr. 501. 3—5 Juliu Biró.

Cursurile

la bursa in 27 Decembre 1876 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 97	or. v. a.
Napoleoni	—	—	10 „ 04 1/2	„
Augsburg	—	—	114 „ 05	„
Londonu	—	—	133 „ —	„
Impruvutulu nationalu	—	—	66 „ 25	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	60 „ 05	„
Obligatiunile rurale ungare	—	—	65 „ 85	„
„ „ temesiane	—	—	73 „ —	„
„ „ transilvane	—	—	71 „ 75	„
„ „ croato-slav.	—	—	84 „ —	„
Actiunile bancei	—	—	814 „ —	„
„ creditulu	—	—	109 „ 75	„

Post'a Redactiunii: Dd. abonanti cu credite se binevoiesca a numai amana cu refuirea. La mai multi: Pe creditu nu se mai pôte tramite. Dd. Collectori de abonamente au dela 10 prenumeranti unulu, ca si pana acumu. Se ne interessamu mai multu pentru sustianerea publicitatii, ca tempulii ne pretendu si sacrificia pentru caus'a nationale.